

KAZALO

RIJEČ UREDNIKA	5
UVOD	9
ISTRA – MEĐURATNI I RATNI NACIONALNO-POLITIČKI OKVIR (1920. – 1945.).....	13
Međuratno razdoblje – pokušaj rješavanja „slavenskoga pitanja“	13
Crkva u istarskoj ratnoj drami 1941. – 1945.	14
I. DRŽAVNA POLITIKA „MRKVE I BATINE“ PREMA CRKVI U ISTRI 1945. – 1947.	19
IZMEĐU REPRESIJE I MODUSA VIVENDI 1945. – 1946.	21
Državne i crkvene strukture u Istri	21
Zastrašivanja i prijetnje svećenicima zbog „izdajničke politike“	25
Traženje putova suradnje	28
Različite ocjene o stanju vjerskih sloboda u Istri do 1946.	32
Biskupi Santin i Radossi na udaru vlasti.....	35
Pokušaji instrumentalizacije; „Zbor svećenika sv. Pavla za Istru“	38
GODINA 1947. REDUCIRANJE SURADNJE NA RAČUN REPRESIJE	43
Neki primjeri pojačane represije	43
Nesporazumi „Zbora“ s vlašću oko Petogodišnjega plana	47
Sudski proces protiv franjevac samostana sv. Antuna u Puli.....	52
Benediktinci iz Dajle na optuženičkoj klupi	55
ZBIVANJA ZA VRIJEME KRIZME U KOLOVOZU 1947.	59
Ometanje krizme u Tinjanu i neredi u Buzetu	60
„Krvava Krizma u Lanišću“	62
Problemi s mrtvim Bulešićem i pretučenim Ukmarom.....	67
Jugoslavenska javnost i zločin u Lanišću	68
Odjeci u svijetu	72
Panika i bjegovi hrvatskoga svećenstva	74
Uhićenja i istražni postupak nakon Krizme	76
Sudski proces i presuda nakon Krizme.....	82
Problemi s održavanjem vjeronauka u školama do 1948.	86
AGRARNA REFORMA U SUSTAVU REPRESIJE.....	89
Zakonske nejasnoće.....	91
Akcije Crkve protiv agrarne reforme.....	94
Agrarna reforma po dekanatima i župama.....	99
Pazinski dekanat	100
Pićanski dekanat	105
Kršanski dekanat.....	107
Buzetski dekanat	109
Opertaljski dekanat	111
Umaški dekanat.....	115
Porečki dekanat	118

Motovunski dekanat.....	120
Rovinjsko-kanfanarski dekanat.....	124
Pulski dekanat.....	125
Vodnjanski dekanat	126
Labinski dekanat	127
II. IZGRADNJA SUSTAVA REPRESIJE 1947. – 1952.	131
U ŽRVNJU PROZIVKÂ, REPRESIVNIH MJERA I SUDSKIH PROCESA	135
Prozivke biskupa Nežića	135
Različiti oblici pritiska na Crkvu u Istri.....	137
Progona svećenika i laika	141
Sudski procesi i presude svećenicima	144
Svetogrđa (obeščašćivanje) svetih mjesta	151
Zatvorenički dani Stjepana Ceka	155
Izgradnja pruge Lupoglav – Štalije u ulozi stvaranja novoga morala	156
Protiv slobode pisane riječi	158
DRUŠTVO SVEĆENIKA SV. ĆIRILA I METODA.....	162
Novo društvo – stari ciljevi.....	162
Prozivke biskupa Nežića zbog podrške restriktivnim mjerama protiv svećeničkih udruženja.....	165
Napadi na biskupa Nežića zbog stavljanja pod kontrolu istarskoga ĆMD-a.....	169
(Ne)uspješnost ĆMD-a u zaštiti svećeničkih prava i slobode vjere.....	173
NOVI UDAR NA CRKVENU IMOVINU	180
Katedrala u Puli.....	180
Porezi kao sredstvo pritiska	181
Oduzimanje župnih stanova.....	188
Oduzimanje samostanskih posjeda.....	195
Ženske redovničke zajednice i njihova imovina.....	202
RAZNI OBLICI I METODE OMETANJA PASTORALNOGA RADA	205
Ometanje bolničkoga pastora.....	205
Problemi s podjelom sakramenata Ženidbe i Krštenja	208
Zabrane održavanja procesija i drugih vjerskih obreda	210
Sprečavanje održavanju školskoga vjeronauka 1948. – 1952.	216
Izbacivanje vjeronauka iz škola 1952.	224
Oduzimanje matičnih knjiga	228
III. FUNKCIONIRANJE SUSTAVA REPRESIJE 1952. – 1960.	233
PREKID DIPLOMATSKIH ODNOSA FNRJ SA SV. STOLICOM.....	235
Napetosti uoči prekida diplomatskih odnosa	235
Prekid diplomatskih odnosa	236
Situacija nakon prekida diplomatskih odnosa.....	239
Ozračje uoči donošenja Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica.....	242
Zakonske odredbe o pravnome položaju vjerskih zajednica iz 1953.	244

CRKVA U ISTRI NAKON PREKIDA DIPLOMATSKIH ODNOSA.....	247
Crkva u Istri i popis stanovništva 1953.	247
Pritisci na Stjepana Ceka nakon izlaska iz zatvora.....	248
Biskupi i svećenici na vojnoj vježbi 1953./1954.	252
Jedno svjedočanstvo iz 1956.	254
Nastavak imovinsko-pravne nesigurnosti.....	257
Presude i progoni svećenika 1954. – 1960.	263
Kazne zbog projekcije dijafilmova na župnome vjeronauku.....	273
SUDSKI PROCES BOGOSLOVIMA VISOKE TEOLOŠKE ŠKOLE U RIJECI.....	276
Otvaranje Bogoslovnoga sjemeništa u Rijeci.....	276
Istražni postupak i podizanje optužnice	278
Sudski proces	282
Izricanje presude.....	285
Zatvaranje bogoslovije, sjemeništa, VTŠ-a i sjemenišne gimnazije	287
Odjeci u tisku.....	290
BISKUPSKO SJEMENIŠTE I GIMNAZIJA U PAZINU – OD MILJENIKA	
DO PROGNA NIKA	294
Otvaranje sjemeništa i gimnazije	294
Ukidanje prava javnosti sjemenišne gimnazije 1952.	297
Upute o općemu nadzoru nad radom vjerskih škola.....	301
Reakcija biskupa na „Uputstva“ o općemu nadzoru.....	303
Posljedice „Uputstava“ za pazinsko sjemenište i sjemenišnu gimnaziju	307
Porezni pritisak na sjemenište.....	312
Obrana načela sjemenišnoga odgoja protiv napada <i>Glasa Istre</i>	314
IV. IZNEVJERENE NADE I OČEKIVANJA 1960. – 1971.	321
STARI SLUČAJEVI I ISPROBANE METODE.....	324
Reaktualizacija pitanja socijalnoga osiguranja i povratka crkvenih matica	324
Progoni i prozivke „službenika svetoga“	327
Nastavak oduzimanja crkvene imovine.....	330
RUŠENJE, ZATVARANJE I ONEMOGUĆIVANJE GRADNJE CRKAVA.....	335
Župa Sv. Lovreč Labinski – Koromačno.....	335
Crkva Majke Božje od Mora u Puli.....	336
Salezijanski oratorij u Rovinju.....	342
Bazilika u Poreču.....	344
Pula – župa i samostan sv. Josipa.....	347
POD BUDNIM OKOM ČUVARA DRUŠTVENO-POLITIČKOG UREĐENJA	350
Potpisivanje „Protokola“	350
Biskupijski Euharistijski kongres u Puli 1967.	352
Pred sućem za prekršaje.....	354
Profanacija sakralnoga prostora.....	358
KATOLIČKA CRKVA U ISTRI I HRVATSKO PROLJEĆE 1971./1972.	360
Marginalno pojavljivanje Crkve na istarskoj društvenoj sceni	361

Crkva i proboj tunela kroz Učku.....	366
Zabrana <i>Istarske Danice</i> za 1972.	369
ZAKLJUČAK	373
Popis kratica.....	377
Popis izvora i literature.....	379
I. Arhivsko gradivo	379
II. Objavljeni izvori	380
Novine.....	380
III. Literatura	381
a) Knjige	381
b) Znanstveni, stručni i novinarsko-publicistički članci.....	384
Kazalo osobnih imena	387
Kazalo toponima	393
Sažetak.....	399
Summary.....	401
Riassunto	404
Bilješka o autoru.....	407

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Sveučilišna knjižnica u Puli

UDK 322(497.5-3 Istra)"1945/1971"

TROGRLIĆ, Stipan

 Represija jugoslavenskog komunističkog
režima prema katoličkoj crkvi u Istri
1945.-1971. / Stipan Trogrlić. - Pazin :
Državni arhiv u Pazinu, 2014. - (Posebna
izdanja / Državni arhiv u Pazinu ; sv. 32)

Bibliografija. - Kazalo. - Sažeci.

ISBN 978-953-7640-21-7

ISBN 978-953-7640-21-7